

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50. od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — >Slovenski Narod je velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 6.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODKUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Francoski predlog za razorožitev

Francija predlaga ustanovitev mednarodne vojske, ki naj bi čuvala red in mir — Nemci odklanjajo ta predlog

Zeneva, 6. februarja. Včeraj je francoski vojni minister Tardieu predložil predsedništvu svetovne razorožitvene konference obširno spomenico francoske vlade, v kateri obrazlaža francosko vladu, kako si zamišlja razorožitev in urelitev jamstva za svetovni mir. Tardieu je obenem obvestil o teh predlogih tudi delegate Anglije, Poljske, Rumunije, Češkoslovaške in Jugoslavije.

Francoska spomenica predstavlja obširen dokument, ki so ga sestavljali francoski strokovnjaki več mesecev. Pri testavi te spomenice so sodelovali poleg vlade vrhovni svet Narodne obrambe in posebna komisija za pripravo konference za razorožitev ter najboljše vojaški strokovnjaki.

Francija izjavlja v svoji spomenici, da je pripravljena znizati svojo vojsko na suhem, na morju in v zraku pod pogojem, da sklene svetovna razorožitvena konferenca primerne ukrepe, s katerimi bi se uspešno zaščitila varnost obstoječih državnih mej in svetovni mir. Francoska vladu predlaga, naj bi se osnovala v okvirju Društva narodov mednarodna policija za preprečenje vojnih konfliktov. Kot eksekutivna oborožena sila za zatiranje

vojne in kršenje mednarodnih pogodb naj bi vse države stavile na razpolago Društu narodov nekake leteteče čete, ki bi bile vselej pripravljene takoj odritiniti na kraj konflikta in prisikočiti na pomoci napadeni državi. Francija je pripravljena sodelovati pri tej mednarodni armadi s primernim oddelkom suhozemne vojske, vojne mornarice in vojnega letalstva. Spomenica navaja nato potrebo mednarodnih pakrov, ki bi obvezovali vse države, da pomagajo vsaki državi, ki bi bila napadena.

Spomenica in predlogi francoske vlade so naleteli na živahne komentarje. Angleški listi povdajajo skoro brez izjeme, da tvorijo francoski predlogi dobro osnovno za nadaljevanje razorožitvenih pogajanj ter da nudijo osnovno za uspešen zaključek razorožitvene konference.

Dokaj hladno pa so bili ti predlogi sprejeti v nemških krogih. Z izjemo »Vorwärts« jih odklanjajo vsi drugi nemški listi kot neprejemljive. Francoski listi beležijo v zvezi s tem, da je to samo dokaz, da Nemcem ni do dejanske razorožitve in pomirjenja ter da zase-

dujejo Nemci tudi pri razorožitvenem vprašanju samo svoje koristi. Če bodo Nemci vztrajali na svojem odklonilnem stališču, Franciji ne bo težko dokazati, da Reichswehr ne služi samo za vzdrževanje reda in miru ter obrambo državnih meja, nameč da je to elita napadala sila sodobne Nemčije.

Zeneva, 6. februar. AA. Na včerajšnji plenarni seji svetovne razorožitvene konference je bilo izvoljenih 14 podpredsednikov v naslednjem vrstnem redu: Francija, Italija, Anglia, Zedinjene države, Nemčija, Svedska, Japonska, Španija, Argentina, Belgija, Rusija, Češkoslovaška, Poljska in Avstrija.

London, 6. februar. AA. Angleški zunanjí minister sir John Simon je včeraj popoldne v spremstvu soproge in ministra za letalstvo lorda Londonderryja odpotoval na svetovno razorožitveno konferenco v Zenevi. Pred odhodom je izjavil, da vise črnih oblik nad Daljnem vzhodom in da se bo moral zato vrnili čimprej v London. Medtem pa bo ostal v najtejnši zvezi z ministrstvom. Končno je izjavil, da predstavlja razorožitvena konferenca vrhunc desetletnega trdega dela, ki je bilo posveteno ohranitvi svetovnega miru. Pri tem delu mora Anglia storiti vse, da svetovna razorožitvena konferenca uspe.

Balkanski pakt

Važni sklepi druge balkanske konference — Jamstveni pakt med balkanskimi državami

Beograd, 6. februarja. Včeraj je bila zaključena v Carigradu druga balkanska konferenca. Jugoslovanska delegata gg. dr. Topalović in dr. Jovanović sta snoči odpotovala iz Carigrada. Novinarijem je dr. Topalović pred svojim odhodom podal kratko izjavo, v kateri naglaša med drugim:

Morem izjaviti, da je uspeh te kon-

ference nadve zadovoljiv. Težišče vseh pogajanj je bilo osredotočeno na sklenitev balkanskega paktu. Konferenca je prejela predlog grškega delegata Spiranulosa, po katerem se obvezujejo balkanske države, da bodo niskočile na pomoč vseki balkanski državi, ki bi bila napadena s katerekoli strani.

Delo skupščinskih odborov

Beograd, 6. februarja. Skupščinski odbori izvoljeni na poslednjih sejah z nalogo, da razpravljajo o posameznih zakonskih načrtih, ki jih je vladá predložila Narodni skupščini, so v teku včerajšnjega in danesnjega dne dokončali svoje delo. Odbor, ki je razpravljal o zakonskem načrtu o gospodarskem svetu, je zasedal snoči pozno v noč, ter je v celoti odobril predloženi načrt. Danes dopoldne je odbor sestavil svoje poročilo za Narodno skupščino, ki bo že v teku prihodnjih dni lahko razpravljala na plenarni seji o tem zakonskem načrtu.

Reševanje „M II“

London, 6. februar. AA. Admiraliteta je objavila naslednje poročilo: Potapljači so danes dognali, da so vrata poveljniškega stolpa podmornice odprtia in da so sprednja vrata in vrata v stojni oddelki zaprta. Niso pa se dognali, ali so vrata v spodnji poveljniški stolp in notranjost podmornice zaprta ali ne. Admiraliteta je sklenila, v primeru ugodnega vremena nadaljevati z rešilno akcijo podmornice »M 2«.

Eksplozija na parniku

New York, 6. februar. Na petrolejskem parniku »Bidlwell« je iz neznane vzroki nastala eksplozija, ki je zahtevala veliko število človeških žrtev. Skoro vse posadko parnika je izgubljena. Do edaj so našli 15 človeških trupel, med njimi tripli kapetana in njegovo ženo.

Potres v Španiji

Madrid, 6. februarja AA. Iz Sevilje poročajo, da je bil tam zjutraj potres. Med meščanstvom je nastala panika. Večina prebivalstva je zbežala na ulice. Materialna škoda je neznačna in človeških žrtev ni.

Novi potresni sunki na Kubi

Havana, 6. februar. s. Potresni sunki v Sant Jago de Cuba se nadaljujejo. Več sto oseb je bilo ranjenih. Prebivalstvo je pobegnilo v okolico.

Katastrofalen požar v Versaillesu

Pariz, 6. februarja. V Versaillesu divja od sinoci katastrofalen požar, ki je zajel ves kompleks skladistiža žita, ušnja in lesa. V plamenih je velik del pristanišča. Ogenj divja z neznanjano silo in se morajo gasilci omejiti samo na to, da preprečijo razširjenje na sosedne bloke hiš. Za dosega je nastalo skoko cene na najmanj 12 milijonov frankov.

Novi topovi

Toulon, 6. februarja. AA. Poizkusi, ki so se vršili z neko novo vrsto protiletalskih topov, so dali popolnoma zadovoljive rezultate. Z novimi topovi je možno strelijeti 7 in pol milij visoko.

Prepovedan list

Beograd, 6. februarja AA. S sklepom notranjega ministra I. št. 2859 z dne 30. I. 1932 je prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi madžarskega časopisa »Magyar Kiszebseg«, ki izhaja v Lugosu v Rumuniji.

Revizija Vzajemne pomoči

Ljubljana, 6. februar. AA. Kraljevska bankska uprava je kot nadzorovano oblastvo po svoji službeni dolžnosti odredila uradno revizijo imovine, stanja in poslovanja registrirane pomočne blagajne »Vzajemne pomoči« v Ljubljani.

Revizija se je začela dne 5. t. m. ter se nadaljuje.

Do končane revizije, ki naj dožene, in koliko so registrirane pomočne blagajne in slične, na vzajemnosti zgrajene ustanove po svojem ustroju in načinu poslovanja sploh sposobne, da dosegajo po zakonu predvidene statutarne namene, se novih članov in zavarovanje ne bo sprejemalo.

Iz državne službe

Beograd, 6. februarja. Z odlokom ministra pravde je postavljen za pripravnika na področju deželnega sodišča v Ljubljani g. Ciril Golub. Za pisarniškega uradnika pri deželnem sodišču v Ljubljani pa je imenovan Rafael Gruden.

Davčne olajšave za nove stavbe v ČSR

Praga, 6. februar. AA. »Narodni Listy« določavajo, da se bo z novo uredbo vlade regulirati sistem znižanja davkov za nove stavbe, tako da bodo tiste nove stavbe, v katerih so majhna stanovanja, proste davkov 25 let, nove stavbe z velikimi stanovanji pa 15 let.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 6. februarja. AA. Vremensko poročilo direkcije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8. zjutraj: Bistrica-Bohinjsko jezero — 3, oblačno, snega 15 cm. Bleč-jezero — 4, oblačno, Brežice — 6, jasno. Celje — 4, jasno, Dvograd — Meža — 4, jasno, snega 7 cm, Jesenice — 3, oblačno, Kamnik — 3, oblačno. Kranjska gora — 6, megla, snega 25 cm. Kočevje — 5, jasno. Kotoriba — 5, jasno. Ljubljana g. k. — 4, Ljutomer — 6, jasno. Maribor g. k. — 3, jasno, Novo mesto — 3, jasno. St. Janž na Dojnskem — 4, jasno, Tržič — 2, oblačno. Tržič — 2, oblačno. Rakit — 5, oblačno, burja.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali:

Devize: Amsterdam 2263.54 — 2274.90, Berlin 1330.31 — 1341.11, Bruselj 783.74 — 787.68, Curih 1006.15 — 1101.65, London 193.98 — 195.58, Newyork 5619.10 — 5647.36 Pariz 221.19 — 222.31, Praga 166.39 — 167.24, Trst 291.10 — 293.80.

Inozemski borse

Carih: Beograd 9.05, Pariz 20.18, London 17.70, Newyork 512.50, Bruselj 71.50, Milan 26.75, Madrid 40., Amsterdam 206.40, Berlin 121.75, Sofija 3.71, Praga 15.1750, Varšava 57.45, Bukarešta 3.05.

Iz finančnega zakona

Uvedba šolnine — Znižanje prejemkov zaposlenih državnih upokojencev

Beograd, 5. februarja. p. Od finančnega ministra Narodni skupščini predloženi načrt finančnega zakona vsebuje poleg državnega proračuna tudi celo vrsto drugih važnih določb, ki so v posredni ali neposredni zvezi s proračunom. Glavne določbe so:

Uvedba šolnine

Čl. 18. uvaja plačevanje šolnine za vse šole razen osnovnih šol, vojnih akademij, strokovnih kmetijskih šol in rudarskih šol ter obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šol.

Šolnina se deli v tri kategorije in se plačuje po skupni vsoti neposrednega državnega davka, ki ga plačuje roditelj skupno ali se plačuje od imetja učenca, ako nima več roditeljev. Ako je davčni zavezanec oproščen davka, se postopa po določbah člena 3. zakona o neposrednih davkih.

Šolnine so oproščeni:

1. Učenci, ki so državni gojeni.

2. Učenci, katerih roditelji imajo več kar enega otroka v šolah, kjer je treba plačati šolnino: v takih primerih se plača za najstarejšega otroka cela šolnina, za mlajšega pa polovična.

Šolnino plačujejo:

1. Služitelji univerz, ekonomsko-komerčialne visoke šole, višje pedagoške šole in služitelji po rangu sličnih zavodov po I. kategoriji za vsak semester.

2. Učenci srednjih šol letno v enem ali dveh obrokih, in sicer učenci nižjih razredov gimnazije po III. kategoriji, učenci 5. in 6. razreda po II. kategoriji, učenci 7. in 8. razreda po I. kategoriji.

3. Učenci učiteljskih srednjih tehničnih šol, višjih ženskih obrtnih šol, trgovskih akademij, pomorskih akademij, bogoslovij, železniških prometnih ter babiških šol, in sicer: v prvem in drugem letu po II. kategoriji; v nadaljnjih letih pa po I. kategoriji. Če traja šola samo dve leti, plačujejo v prvem letu po II. kategoriji, v drugem letu po I. kategoriji. Učenci trgovskih šol plačujejo po II. kategoriji, učenci babiških šol pa po III. kategoriji.

4. učenci meščanskih šol plačujejo šolnino polovico II. kategorije, prav tako učenci strokovnih obrtnih šol, ženskih strokovnih in ženskih nižjih ter nadaljevalnih šol, učenci srednjih in nižjih poljedelskih šol ter šumarskih šol.

Privatni učenci morajo plačati pred polaganjem izpit trikratno šolnino za razred in kategorijo, za katerega plačajo izpit.

Poleg te šolnine se ne smejo uvažati nobene samoupravne šolnine. (Višja šolnina je razvidna iz tabele, ki jo objavljamo).

Druge šolske pristojbine

Pri vpisu v šolo plačajo učenci naslednje takse:

1. Pri vpisu na univerze in visoke šole 100 Din za semester.

2. Pri vpisu v srednje strokovne šole, vojne akademije, železniško pravno in meščansko.

3. Pri vpisu v meščanske, strokovne in obrtni srednji, srednji in nižji poljedelski šoli, šumarski šoli ter slične zavode 5 Din.

Kranjska gora v znamenju smučarskega tekmovalca

Tišina pred bitko — Priprave — Startalo 65 tekmovalcev — Prvi rezultati

Kranjska gora, 6. februarja.

Kranjska gora je letos med zimsko-sportnimi središči tako srečna, da je klub čebi zimi in neugodnim prilikam obdržal 80 cm snega do termina za jugoslovensko državno prvenstvo, ki je bilo prvotno dočeno za Maribor. Žal je moral JZSS tekmovalce zaradi pomanjkanja snega prenesti iz Maribora, kjer so se vršile že temeljite priprave in kjer je mariborski podsevez dokazal, da je eden na najglašnejši članov JZSS. Tako je kar preko noči postala Kranjska gora prizorišče letošnjega smučarskega državnega prvenstva.

Tuško prometno društvo in podružnica SPD sta ukrenila vse potrebno za nastanitev tekmovalcev in gostov, JZSS pa uredil tehnično stran prireditve kar najbolj primerno. Pričakovali je, da bo bogati in odlično zaseden program izveden z isto točnostjo, kakor se nam je dosegel sajek pokazal na vseh svojih prireditvah.

Glavni stan vodstva tekmovalca in inozemskih tekmovalcev je v penzionu Eriku, idiličnem gorskem hotelu, v dolini Pišence, približno 3 km d Kranjske gore. Na vili plapajo zastave Češkoslovaške Avstrije in Nemčije, visoko nad njimi pa vihra jugoslovenske trobojnica. V hotelu vlada tišina v svečan mir, kakor običajno pred bitko. Pri treh mizah sede stasiti in v številnih smučarskih bojih preizkušeni tekmovalci Češkoslovaške, dočim je Avstrija zastopana samo po Konigu, ostale pa se pričakujejo. Arma domačih tekmovalcev, ki zanje po očetovskih skrbih bo ter Gnidovec, se zbirajo na meidau v Kranjski gori pri Koširju. V Eriku je koncentrirano tudi vodstvo tekmovalca s sestavnim predsednikom dr. Pircem in tajnikom Gorcem.

Na startu so se davi že zgodaj začeli zbirati inozemski tekmovalci, domači, za katere v Eriku ni bilo mesta, so pa zjutraj v strnjene vrstah prihajali k startu. Svetovno smučarsko tekmovalje mora biti v organizacijskem pogledu velepotezno in zato se gostom na ljubo in njihovi udobnosti morali odreči udobnosti naši tekmovalci. To je dokaz pravilnega pojmovanja mednarodnih prireditivev.

Zrebanje startnih številk

Snoči ob 20 se je ob navzočnosti vodil inozemski tekmovalci, domači, za katere v Eriku ni bilo mesta, so pa zjutraj v strnjene vrstah prihajali k startu. Svetovno smučarsko tekmovalje mora biti v organizacijskem pogledu velepotezno in zato se gostom na ljubo in njihovi udobnosti morali odreči udobnosti naši tekmovalci. To je dokaz pravilnega pojmovanja mednarodnih prireditivev.

Zrebanje startnih številk

Snoči ob 20 se je ob navzočnosti vodil inozemski tekmovalci, domači, za katere v Eriku ni bilo mesta, so pa zjutraj v strnjene vrstah prihajali k startu. Svetovno smučarsko tekmovalje mora biti v organizacijskem pogledu velepotezno in zato se gostom na ljubo in njihovi udobnosti morali odreči udobnosti naši tekmovalci. To je dokaz pravilnega pojmovanja mednarodnih prireditivev.

1:46.21. Jožetu se pač pozna, da zaradi nečesarnega padca pri skakanju v Tamariju, kjer si je zvrl obe nogi, ni imel dovolj časa za trening in da se ni popoloma fit. Zaostal je sorač 4 minut za Jakopcem, ki je prvoval na cilj v času 1:42. Tudi cel Lukša se ni posebno odrezal, ker je na cilj je progo 1:54.32. Drugi tekmovalci do opoldne še niso bili na cilju. Brvar je prvoval 5 minut pred 12. dosegel je na cilj.

Rezultati še niso officijelni in seveda še ni znano, kdo je zmagovalec. Po vseh znakih sodeč pa bosta najbrž oba Nemca Leupold in Bogner, če jima eventuelno Ceha Nemeck in Vranc ter naš tekmovalec Goodec in še nekateri drugi favorit, ki še niso prispevali na cilj, ne prekrizajo računov. Vreme v Kranjski gori je krásno, opoldne se je popoloma zjasnilo. V letovšču je danes zelo živahnno vrvenje, zlasti živo je pa pred »Eriko«, kjer se zbrajo, prihajo in odhajajo smučarji. Dopoldne se je pripeljal tudi drugi avstrički tekmovalec Keglowitsch, tako da zastopata Avstrije.

Smučarje in izletnike povorno opozarjam na izletniški vlak, ki odide jutri ob 5.21 iz Ljubljane. Za danšnji popoldanski in večerni vlak v Kranjsko goro je odprana polovicna vožnja proti predložitvi legitimacije.

V ponedeljek senzacionalna premiera enega največjih filmskih del sedanjosti!

TRADER HORN

Doživljaj in pustolovščine junakega trgovca s slonovo kostjo! V večni borbi z divjimi zvermi, ujetništvu pri kanibalih, na begu z belo kraljico črnecv. — Velenpetri prizori, kakršnih še ni bilo videti raz filmsko platno!

Pride! **Pride!**

Pripravite se za našo veliko premiero v ponedeljek!

Vstopnice od ponedeljka ob 10. dop. datje v predprodaj!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Koncert Vaše Přihoda

Včeraj je v Unionu po daljšem presledku pridel violinisti koncert svelovnočlanjen violinisti mojster Vaša Přihoda. Njegovi koncerti pomenijo povsod, kjerkoli jih predi, velik umetniški dogodek, da, pravo senzacijo. Enako kot drugod je tudi v Ljubljani Vaša Přihoda imel pri dosedanjih svetih nastopih ogromen uspeh, kakršnega je bil v preteklih časih deležen le malokateri violinisti virtuozi.

Tudi včeraj se naše mnogobrojno poslušalstvo ni moglo ločiti od njega in mojster je bil prisilen svojemu absolviranemu programu dodati takoreč nov koncert, sestavljen iz samih dodatkov. Vaša Přihoda ne obvladuje igraje samo vse tehnične težkoči violinistike, ki, se zdi, za njega sploh ne eksistira, temveč ga oddljuje tudi najmočnejša, muzikalnost, topel globok izraz, zna pa tudi, poznavajoč do dobra okus svojega poslušalstva, program se stavljati tako, da nudi zadovoljstvo glesbenemu sladostrastniku in visoko naobraženemu muziku, kakor široki, glasboljubeči masi.

Na včerajšnjem koncertu je bil kot prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Seveda tudi s la hvaleno, visokokvalitetno delo. Višek včeraja je bil slavni violinisti koncert v d-duri Čajkovskega, posebno njenega prvi stavki, v katerem je nagomiljenih tehničnih težav za deset prav izvrstnih virtuo佐ov, posebno n. pr. v blesteči kadenci je

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka Brahms s sonato v d-molu v štirih stavkih, kompozicijo stroge, trpke glasbenesbine, v kateri se zamore vživeti le velik umetnik, dajte Bachov Adagio in fuga iz sonate v g-molu za samo violinu. Zlasti s kolosalno pisano fugo Bach še danes nudi največji violinistiški mojstrom trd oreh.

Na včerajšnjem koncertu je bil prva točka

Razgovor s Tonetom Kraljem

Njegove slike sprejemajo na inozemske razstave brez ocenjevanja

Ljubljana, 6. februarja.

Slikar in kipar Tone Kralj je med onimi našimi redkimi likovnimi umetniki, ki razstavljajo svoja dela tudi v inozemstvu in se ne boje tujih razsodišč. Na mnogih inozemskih tudi mednarodnih razstavah so si dela našega umetnika pridobila tako veljavno, da ga tudi najvažnejše razstave vabijo, naj razstavi, ne da bi pred razstavo žirija njegove slike ocenjevala, če so sposobne za razstavo, kakor pri ogromni večini razstavljalcev, temveč sprejemajo njegove umetnine na razstave brez razsodbe žirije, kakor le dela največjih in splošno priznanih umetnikov. Ker pa naša javnost še vedno ni edina, kako naj Toneta Kralja sudi, sem se odločil in ga naprošil, naj nam sam pove, kaj dela in kako o njem sudi kulturno inozemstvo.

Ante Gaber.

— Si že kje druge razstavil?

Te dni sem dobil dela iz Milana, izvečne grafike, načrte za cerkev in fotografije izvršenih del. Med drugimi se je o njih izrazil zelo laskavo uradni papežev list. Ugotavlja globoko religioznost v delih in visoko kvalitetno. Značilno je tudi, da je bila udeležba dovoljena samo vabljenim umetnikom, ki so morali dela poslati anonimno kakor pri konkurencah, in je bila komisija sestavljena v večini iz duhovščine. To omenjam zato, ker gotovi tukajšnji momentano odločujejo cerkveno-umetniški faktorji še vedno trmasto trde, da je to herezija, kar sem še zdavnat uveljavil v inozemstvu!

— Kaj si delal zadnje čase?

Moje zadnje veliko delo je bilo v Trstu, kjer sem izgotovil križev pot v neobičajnih oblikah. Razdelili sem epizode po stenah tako, da tvorijo v stavbi arhitektonsko celoto. Slike so neenakega formata cca 4 x 5 m ali še več, kakor je pač zahtevala oblika stene. Na ta način sem izložil razen oltarjev, ki so

Ponižna prošnja

Prebivalci okolice prisilne delavnice vprašamo, zakaj se je ukinila razsvetljava dveh luči in sicer pri mrtvašnic Splošne bolnice in pri pralnici prisilne delavnice? Luže, ki stojijo podnevi na teh cestah, ker se sneg taja, ponoc zmrznejo in je cesta gladiščak, kakor steklo ter v pravi egipčanski temi, posebno pri omenjeni pralnici, skrajno nevarna. Ta tema je že od časa, ko so na novem mostu monterji montirali pravice za razsvetljavo. Zato si nismo na jasnom, da je v cirkuski ali pa v ad hoc prirejeni maskeradni dvorenji. Delal sem tam sam približno štiri mesece in se mi je zamisel docela posrečila, kar odločno poudarjajo tamkajšnji strokovnjaki. Lahko si predstavljaš, kako težavno je v staro arhitekturo - povrh še brezstilno - slikarju takoj vkomponirati, da ti cerkev nudi povsem moderen vtis in potisne v ozadje vse staro, obenem pa ustrezna sedanjosti ter kaže naprej in ne nazaj, kar je pri naših cerkvenih umetnikih usus. Nobena umetnost, ki ne ustrezira času, v katerem je poročena, nima pravice, da sploh živi, tako tudi ne takozvani ekletticizem v cerkvah, ki srka iz starih stilov.

— Koliko cerkva si pa sploh že poslikal in zakaj se ukvarjaš s starimi cerkvami?

To je moja osma cerkev. Zakaj delam v starih cerkvah, najbolje lahko presodiš po tem, kje so te cerkve. Saj je danes tako malo ljudi, ki vedo, kaj je dolžnost? Če ne delam v novih stavbah, tiči vzrok v tem, ker teh stavb, sploh ne smatram za sodobne, pričenši s Plečnikom in njegovimi trdenci pa do slovenskih sotrudnikov pri Arhitekturi.

— Kje povsed si bil lani?

Hodim okrog le po umetniško-poslovnih potih. Ogledal sem si mednarodno razstavo v Padovi — to se razume, da sem se interesiral, kam so obesili moje stvari. Ugotoviti sem mogel, da so me plasirali na najboljša mesta v sredino razstavščišča. Nastopili so tam v skupinah Poljaki, Nemci, Flameti, Avstriji, Jugoslovenci itd. Od Jugoslovov sem bil jaz edini vabiljen, ker mi pri nas menda nobenega umetnika, ki bi »riskiral svoj renome« pred mednarodno žirijo, sem jih sam zastopal. Kako, je n. pr. poročal na lastno inicijativno meni neznan kritik z Dunajem v predzadnji številki »D. i. S.«. Ogledal sem si v Padovi tudi kapelico, ki jo je poslikal Giotto, posebno z ozirom na to, da so me primerjali z njim, a sem se šele ob tej priliki osebno seznanil z njegovimi deli, prav tako kakor sem moral leta 1920. na očitanku nekega kritika naknadno spoznati Klimfa na Dunaju?

— Ali si bil tudi v Beneckah?

Prvič sem romal tja leta 1924., da si ogledam mednarodno razstavo, edino redno na svetu, s pobožno željo, da bi se tudi naš fant katerikrat uvrstil med zastopnike vseh narodov. To se mi je takoj pri prvem poizkušu naslednje leto tudi posrečilo in od takrat sem tam umetnostno doma.

— Razstaviš tudi letos tam na mednarodni?

Poleti sem govoril o letošnji razstavi z vodilnimi krogmi in je v začetku tudi kazalo, da bi se mogli razstave udeležiti tudi naši mladi v posebnih dvoranih, seveda izrečeno le z mojo garancijo o kvaliteti oddelka. Bil je skoraj že sklenjen dogovor, pa so me pred dve mači mesecema obvestili, da bo letos nemogoče, ker so »na višjo željo« zavzeli vse mednarodni paviljon, t. j. 42 dvorjan — domačini. Svetovali so mi, naj delam na to, da si tudi mi zgradimo lasten paviljon, kot so storile skoro vse države, ki jih še niso imeli dosegan, t. j. Poljska, Avstrija, Grška, Flamska in Svica. To zamisel sem razložil

Smatram, da je za vsakega ambiciozno umetnika edino kompetentna inozemska kritika, kjer ne prihajajo v poštev takozvana omizija. Edini forum za upodabljanje umetnika naj bi povsem nevtralno razstavišče, kjer kvaliteta že sama reprezentira brez tinitih komentarjev. S peresnimi polemikami umetnikov samih se lahko dvigne spoštovanje v masi in lokalna popularnost, a ta je zgolj časovna pridobitev in jo bo zgodovina sama zavrgla. Domäni umetniških borb se udeležujem edino kot kolega brez želja po »ordniki«. Kdo naj bi jih tudi delil, ki ščasoma klub idealizmu pride le vsak na to, da je takorek v vseh panogah naše »kulturne« v teh stisnjenih mejah naše male domačije edino »žlahta: merodajna. In predvsem mi se lahko upravičeno pobahamo, da si moremo vtakniti za klobuk izrek: »Nemo propheta in patria!«

— Ali se tudi sedaj pripravljaš na kako razstavo?

Samo po sebi se razume, da se kot vedno udeležim tudi letos vsakoletne spomladanske razstave v Beogradu, ki bo obenem zbirališče stvari za jugoslovensko razstavo v Občnem domu v Pragi ob vesokolskem zletu. Dalje imam vabilja iz Nemčije, Nizozemske in Belgije, ki se jim letos odzovem. Mislim, da se jih tekmo nabere še več — a na to ti odgovorim, ko se realizirajo.

— Kaj si delal zadnje čase?

Moje zadnje veliko delo je bilo v Trstu, kjer sem izgotovil križev pot v neobičajnih oblikah. Razdelili sem epizode po stenah tako, da tvorijo v stavbi arhitektonsko celoto. Slike so neenakega formata cca 4 x 5 m ali še več, kakor je pač zahtevala oblika stene. Na ta način sem izložil razen oltarjev, ki so

Besedo imajo naši čitatelji

Ponižna prošnja

Prebivalci okolice prisilne delavnice vprašamo, zakaj se je ukinila razsvetljava dveh luči in sicer pri mrtvašnic Splošne bolnice in pri pralnici prisilne delavnice? Luže, ki stojijo podnevi na teh cestah, ker se sneg taja, ponoc zmrznejo in je cesta gladiščak, kakor steklo ter v pravi egipčanski temi, posebno pri omenjeni pralnici, skrajno nevarna. Ta tema je že od časa, ko so na novem mostu monterji montirali pravice za razsvetljavo. Zato si nismo na jasnom, da je tudi sploh mislijo odpraviti ali pa so samo pokvarjene.

Dalje vam iz našega okraja sporočamo še sledi: Ako pogledamo na novem mostu ob mrtvašnici splošne bolnice v strugo Ljubljance, bomo videli, kako naplavljene nezadostne množine vode iz kanala pod mrtvašnico v neobičeni in za to opravilo neprimerno urejeni odtok razne odpadke, katerih izvor bi se lahko ugotovil še s preiskavo. Vendar če človek to nesmag, ki se nabira na ostanke prejšnje brvi in neobičenem grašču, samo mimo gredje opazi, se mu že začne obračati želodec, kajti voda, ki teče iz kanala, razsirja smrad in je često krvavo rdeča in posmešana z raznim odpadki. Zato si nismo odločili lahko mislijo marsikaj! Otroci pa se okoli kanala igrajo in brskajo po nesnagi.

Ker se je o tem v resnici hudo negijenčičem in naravnost ostudem izkotu v vašem listu že večkrat pisalo, bi bil že skrajni čas, da puste merodajni činitelji izliv na kakšen način tako urediti, da bi bila ta nesnaga nevidna, kar menda ne bo nemogoče niti združeno s prevelikimi stroški. Da bo Ljubljanca popolnoma regulirana, ne moremo čakati. Torej ponižno prosimo.

Prebivalci Kodeljevega.

Znižanje stanovanj- skih najemnin

V članku pod tem naslovom v Vašem cenj. listu z dne 5. t. m. je bilo govora o pretiranih cenah stanovanj. Jaz sem v svoji hiši že znašal skoraj vsem strankam od 100 do 200 Din na mesec. Člankar trdi, da stane stanovanje, ki je veljalo pred vojno 70 K, danes 1500 Din, jaz pa oddajam stanovanje, ki je veljalo pred in se med vojno 45 K s tremi sobami za 700 Din. To odgovarja valorizirano nekaj nad 1000 Din in tudi oddajam stanovanje, ki je stalo pred vojno 20 K danes za 260 Din (sobo s kuhičjo).

Člankar trdi, da je mnogo uradnikov zadolženih. Tudi jaz sem služil in sem si kljub manjši plači, kot so bile državne vseeno nekaj prihranil. Nisem pa delal 8 ur dnevno, temveč tudi 16 ur in to zelo pogosto, manj kot 10 ur pa nikdar. Sem bil pač bolj skromen.

Hišni posestniki smo imeli itak nad 12 let maksimirana stanovanja in ni bilo mogeče od hiše živeti in tudi danes ni mogeče, četudi bi pred vojno lahko od iste hiše živel. Imel sem najemnika, ki je imel v letih velike dohodek, šest oseb v družini od sedmih je bilo v službi in so toliko zaslužili, da bi ne bili začisčeni, pa mi je vedno sam do vinarja natančno po maksimirani najemnini izračunal in plačal s priporabo, če ti ni prav, pa se pritoži.

Ne zahtevamo nemogočih stvari, prav

ustreženo pa nam bi bilo, če bi se vsaj prehodi posuli s peskom. Blatnogrjacani.

Brivnic (g. piscu je gotovo znano, da so njegovi kolegi in učenci delali pod roko v zasebnih stanovanjih), odpiram lokalno delamo ob nedeljah sami brez pomočnikov in učencev, da si 'ahko slednji odpotejo. Nedeljskega počitka jim nočemo krititi. Sicer se pa čudim, da se pisci tako zanima za vprašanje odpiranja in zapiranja brivnic, ko mu itak ni treba delati, če noč. Naj ob nedeljah kar mirno spi in ko se bo opoldne zbudil, bodo brivnice že itak zaprte.

Meščanu brivcu II. kategorije, piscu drugega članka v isti številki »Slovenskega Naroda«, pa bodi povedano, da bi bilo vsega obsojenja vredno in kaznivo, če bi naredba določala, da brivnice ob nedeljah ne smejo biti odprte, pa bi jih nekateri mojstri vseeno odpirali.

Tudi brivski mojster.

Vrtnarstvo v februarju

Nekaj praktičnih nasvetov onim, ki hočejo umno vrtnariti

Topel februar je skodljiv za vse kulture v vrtnarstvu, ker povzroča prezgodnje odgajanje mladič, ki jih pozneje mrz in slana pomorita. Ako je še kaj rdečega radiča na vrtu, ga izkopljemo in vložimo v kleti, ali v prostoru, kjer ne zmrzuje, v stavke s podlagom sivega gnoja.

Kompostni kup, ki nam daje najboljši vrtnarski gnoc prevržemo in premesamo, čim popusti led ter ga poljemo z gnocnjico. Mato kasneje ga za uporabo presejamo na gramočno mrežo.

V februarju napravljamo potaknjence leoptičnega grmičja. Kasneje, ko so že v solu, niso več dobrati. Zakočimo jih v drugi polovici marca ko se zemlja ogreje, jih posadimo na prost. Ako imamo topel in solenčen prostor, začnemo saditi tudi potaknjence od drugih cvetnic, če pa tega ni, je boljše, da počakamo do konca meseča marca. Skrajni čas je za naročitev trajnic, lepotičnega grmičja in vrtnice. Kasneje poide zaloga, ali pa bi dobili manj vredne ostanke. Kdor ni še potrosil apna po svojem vrtu jeseni, je sedaj skrajni čas. Potrebuje se ga po 20–30 kg na 100 m². Z apnom pa gnocnjemo le vsako tretje ali četrto leto.

Kjer so cvetni lončki na preveč vlažnem prostoru plesni. Treba jih je oprati, da ne zaide plesen do korenine. Ako se pa pojavi plesen na površju zemlje in končkih, jo z vrha odstranimo in nastremo plasti pleska, ali še boljše, nekoliko ogljevega prabu, ki začrnuje plesničnost. Čim boj potopljeno v zemlji in končno, da drevo prav dobro zaliemo.

Pri mlajših drevesih obrezujemo in vsmernjamo krome; nikar pa ne ostriči krom na starejših drevesih, kar bi imelo za posledico, da bi kroma zrastla v nelepo goščo, ki bi donašala malo sadu. Na starejših drevesih je v tem pogledu edino opravilo redčenje krome. Povsod tam, kjer se je obilje vej zarasla v goščo, ali tam, kjer se veja naslanja na vejo, odstranimo manj vredno.

Predno začnemo drevesa odganjati, nih poškropimo z 10% mešanico drevesnega karbonilje (arborina) v vodi, da zatrema razne živalske in rastlinske skodljivce. Za koščasto sadno drevo začnemo z 5% mešanico Kasneje skropljamo, ko dreve že odganjajo največ mrza jeglič, pa tudi da je boljše, da jih ne izpostavljamo nevernosti. Razen cvetnih, podčuvajo se vedno vse druge cvetnice. Naj se jih teda pojame z zaliha. Kakteje in druga mastnica se v tej dobi najboljšo podčuvajo brez vode. Lesasto grmičaste cvetnice začnemo odganjati, ako so na protoplem prostoru. Zadrževati moramo rast z zračenjem, da ne odganjajo nizvodnih bleščednih odganjikov, ki le šibe rastline. Ako imamo listnatne cvetnice na solomni legi v sobi, da imajo dovolj svetlobe, jih nekoliko bolj zaličimo in posprememo njih rast tudi z tem, da jih ob soncu poškropimo z mlačno vodo. Čebulnjice in gomoljnice postavljamo v tople grede za predkaljenje, daltje tudi za to, da pridobimo začasno mlade potaknjence.

J. S.

Drevesom, ki rasto na vrtu ali na obdelani njivki, gnojimo posredno kadar gnocnjimo priedelkom. Vsem drugim pa moramo pognoiti široko pod krono neposredno. Jesensko gnojenje pa je bolj izdatno, kar je pozneje.

Drevesom, ki rasto na vrtu ali na obdelani njivki, gnojimo posredno kadar gnocnjimo priedelkom. Vsem drugim pa moramo pognoiti široko pod krono neposredno. Jesensko gnojenje pa je bolj izdatno, kar je pozneje.

Februar je mesec prvih setev v tople grede. Za priedel zgodnje solate, kolerale, zelenje, pora in druge zelenjave ter raznih cvetnic se poslužimo za setev topnih gred. Od tiste povrtnice, ki je zgodnjih in poznih sort, bomo volili same zgodnjih sort. Seme poznih sort sejem kasneje, povečani lahko na prostu, da je zemlja dovolj ogrejana. Čim setev izkale, jih bomo podneni ob toplejših dneh zračili, da se ne pretegnejo in poškodijo. Ko jih bodo dorastli dva ali trije lističi, je neodložljivo delo pikiranje, t. j. presadimo jih v topli gred v razdalji 4–5 cm na razen. Le pikirane sadike so dobre za nasad, od katerega moramo pridakovati dober priedel.

Proti koncu februarja bomo sejali na prosto solato berško, grahu, korenke, črni koren, spinato, česen, čebulo in peterali. Konec meseca februarja ali v začetku marca sejamo v preksolnicne lege na prosto žerano zelje, kolerabe in ohrov, aki ni bilo tega mogoče posejeti v toplo gred. V kleti vloženo zelenjado treba zračiti in odmire dele čistiti. Ako nadlegujejo polži,

Na veliki predpustni ples Sokola I.

ki bo danes, dne 6. februarja t. l.
NA TABORU,<

Dnevne vesti

— Državni vpokojenci, pozor! Kakor je že finančna direkcija v časopisih uradno objavilo, morajo vsi dr. vpokojenci predčisti, predpisane nove »Prijave za prejemanje draginjskih dohodkov finančnih izrekoj do 1. marca t. l. Te prijave se dobe pri podeželskih (glavnih) tobačnih zalogah. V Ljubljani, Mariboru in Celju pa v trafikah in sicer: v Ljubljani pri g. R. Pogačnik, Dunajska cesta št. 14; v Mariboru pri g. Pavlu Svetek, Gospodska ulica in Celju pri g. Almi Perovič na Kralja Petra cesti. Cena v kritje nabavnih izdatkov 1 Din za komad. Dokler ne predloži drž. vpokojencem te prijave, se mu draginjska doklada ne izplača! Vpokojencem, ki so že v minuli jeseni predložili s prejšnjo prijavo dokazilne listine, teh listin ni treba vnovič predlagati. Brzopogojno pa mora vsak drž. vpokojenec s prijavo vred predložiti potrdilo pristojne davčne uprave, da nima premoženja ali dohodka!

— Poštarsvo v dravski banovini. Vsem pošt v področju ljubljanske poštnje direkcije je 346. Med temi je 112 državnih, 234 pa pogodbenih poštnih uradov. Na 153 poštah je kombinirana tudi brzojavna in telefonska služba, 48 poštih uradov ima telefon in je brez brzojava, 44 je pa takih pošt, ki imajo pač brzoprovodne aparate, telefonski pa ne. Število pošt, ki so brea brzojava in telefona, se krči bolj in bolj, ker se telefonsko omrežje stalno širi. Pošte, ki nimajo ne brzojava ne telefona, prosijo po navadi naprej za telefon in šele potlej za brzojava. Občinstvu je s telefonom pač veliko bolj ustrezeno kakor pa z brzojavom. Vseh nameščencev je bilo ob začetku leta 1694. Prvo mesto zavzemajo administrativni uradniki, za njimi pa pride manipulativno osebje te zvančnički in služitelji. Med zvančnički so uslužbenici, ki so imeli po dosedanjih predpisih izobrazbo za uradnike, a tudi med služitelji je nekaj uslužbenec in uslužbenik, ki so imeli po dosedanjih predpisih izobrazbo za uradnika(ce). Poleg navedenih uslužbenec je še 38 dnevniciarjev (dnevnika) in 40 odpravnice (odpravnikov).

— Delegacija gostilničarjev v Beogradu. V Beograd je prispeala te dni delegacija gostilničarjev iz vse države. Spreeta sta jo pomočnik trgovinskega ministra g. Mohorič in inspektor g. Pavletič. Delegati so jima izročili resoluco v smislu novega obrtnega zakona. Gostilničarji v rezoluciji prosi, naj bi bili čimprej izdani pravilniki in uredbe, nanašajoče se na gostilne v smislu novega obrtnega zakona, nadalje pravilnik o prisilnem vlaščenju gostilničarjev v stanovsko organizacijo, ki se bo delle v sekcijs po vrstih gostiln s popolno samostojnostjo v svojih sklepah napram društvo kot matici. Nadalje prosijo gostilničarje, naj se upoštevajo sklepi zagrebške konference glede strokovne izobrazbe in da naj se za robeno gostilničarsko obrt ne izdajajo dovoljenja na podlagi svobodne ocene, temveč samo na podlagi pogojev, določenih na zagrebški konferenci.

— Razpisane zdravničke službe. Kr. banska uprava dravške banovine razpisuje natečaj za mesto sanitetnega referanta v Virovitici in Peruščici. Prošnje je treba vložiti do 15. t. m. Oblastna uprava bolniškega fonda za državno prometno osebje v Zagrebu razpisuje natečaj za mesto prometnega zdravnika s sedežem v Kotoru. Prošnje je treba vložiti do 1. marca.

— Hrvatski planinci na Lisci. Poleg izleta na Kun priredit hrvatsko planinsko društvo Sljeme za svoje člane jutri tudi skupni izlet na Lisco.

— Dr. Vladimir Rudež †. Dne 2. t. m. je umrl v Mariboru dr. Vladimir Rudež, vojaški zdravnik. Pokojnik se je rodil na gradu Tolstem vrhу (Gracarjevem turnu) pod Gorjanci 1. 1866. Njegov oče je bil znameniti rodoljub in deželnji poslanec Karl Rudež, prijatelj Janeza Trdine, Fr. Levstika in dr. Gimnazijo je dovršil Rudež v Novem mestu in Studiral medicino na Dunaju. Tamkaj je ostal še nekaj let po končanih študijah in se preselil 1899 v Ljubljano. Pokojni je bil izredno dobrega srca. Zdravil je večinoma brezplačno! Pa ne samo to, siromakom je plačeval tudi zdravila! Luigi Calco ga je v tem pogledu opisal pred 6.—7. leti v podlistku »Sov. Narod« (ali »Jutra«?) Med vojno je vstopil dr. Rudež v vojaško službo, kjer je ostal tudi po prevartri. Pred 5 leti je bil premeščen v Maribor. Počivaj v miru, blaga duša!

K. W. Aramis:

Brez tega ne gre

Po letih sva se srečala nekje s stari prijateljem Hynkom. Mahnila sva jo skupaj v kavarno v okraju, kamor me redko pripelje pot.

V kavarni, v »svojstvu« kavarni, se je Hynek počutil očividno kakor doma. Takoj sem tudi opazil, da ima tu vse polno znancev.

Komaj sva sedla za mizico v udobnem kotičku, že je moj Hynek pomagal nekomu z roko, vsak hip je vstal in se poklonil ali pa vsaj salutiral z dvema prstoma, zahvaljujoč se za pozdrave svojih znancev, pozdravljajoč nove prišlice.

— Klanjam se, gospod predsednik!

— Moj poklon, gospod inženjer!

— Zdravo, pozdravljen, redaktore!

— Sluga ponizni, gospod ravnatelj!

Tako in podobno je šlo to neprestano. Niti pokramljati nisva mogla, kakor se spodbudi. Šele ko se mi je posrečilo ujeti prost trenutek, sem dejal Hynk:

— Mnogo znancev imaš, kakor vidiš. Kakšen predsednik pa je tisti gospod, ki si ga pozdravil prvega?

— Če me ubiješ, ne vem. Srečava se tu pogosto, skoraj vsak dan, včasih

— Jugoslovenski dom v Pragi. Spomladi začno graditi v Pragi reprezentativen jugoslovenski dom, ki bo z njim omogočeno sistematično in nemoteno delo za češko-slovaško-jugoslovensko zbljanje. Gradbeni stroški bodo znašali 5.500.000 Kč brez notranje ureditve in opreme. S finančne strani je zidanje Jugoslovenskega doma že zasigurano. K stroškom bo prispevala tudi českoslovaška država. Praška občina je dala za 99 let brezplačno na razpolago stavbišče. V Jugoslovenskem domu bo 135 sob. V domu bo stanovalo 175 jugoslovenskih študentov skupaj s tretjino čeških in 20 jugoslovenskih študentkami.

— Iz zdravničke službe. V imenik zdravničke zbornice za dravško banovino je bil vpisan zdravnik v Mariboru dr. Jernej Černe.

— Sprejem učenek v babiški tečaj v Zagrebu. Kr. banska uprava savske banovine razpisuje natečaj za sprejem 50 učenek v redni Šolski babiški tečaj v Zagrebu, ki se prične 15. aprila in bo trajal 18 mesecev. Prošnje je treba poslati upravi babiške šole v Zagrebu (Petrova ulica 13) do 28. t. m.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravške banovine« št. 10 z dne 6. t. m. objavlja uredbo o nagradah dnevniciarjem v vojski in mornarici, uredbo o izdajanju in potrjanju potrdil o imovinskem stanju, pravila o polaganju državnega strokovnega izpitja za uradnike v resoru ministrstva za socijalno politiko in narodno zdravje, pravila o pregledovanju in žigosanju, obliki itd. taksometrov in o njih točnosti, norme za portlandcem, navodila za uporabo § 3. zakona o izvršilnem izbirjanju gozdnih škod in razne manjše objave.

— POSKOČEN JE PUST, razposajen, vesel; v veselju, ljubuzni ves svet bi objel. V saloni, gostilnah je vrvež teles, na gladih parketih pa godba in pies. Kar pa veselictvā dala pravom pomen, ni godba, ni pies, niti smeh preglasen. To miza je s cvetjem — pogrnjena belo, nji izobilje: pijača okusna. Če zraven je sklepa okusnih »AJNNIN«, potem je tu višek pozemskih dobrin.

— K poročilu o zborovanju naših ribičev, ki je nam podatke zanj dal tajnik SRD, smo prejeli načnadno, da sta zastopala mariborsko ribarsko društvo dr. J. Dernovšek in prof. Cotič, celjsko ribarsko društvo pa dr. Kotnik. Protest na bansko upravo glede odzvema nekega ribarskega revirja v Krki je predlagal predsednik.

— Proračun zagrebške obbine. Finančno ministristvo je odobrilo proračun zagrebške občine in sicer izdatke v znesku 130.876.277 Din, dohodke pa v znesku 113.523.939 Din. V izdatkih je ministrstvo štalo okrog 16, v dohodkih pa okrog 13 milijonov. Občinske doklade je znižalo ministrstvo ob 35 na 30 odstotkov.

— Št. Vid nad Ljubljano. Industrija se je od leta do leta lepo razvijala zlasti mizarstvo, ki je nam podatke zanj dal tajnik SRD, smo prejeli načnadno, da sta zastopala mariborsko ribarsko društvo dr. J. Dernovšek in prof. Cotič, celjsko ribarsko društvo pa dr. Kotnik. Protest na bansko upravo glede odzvema nekega ribarskega revirja v Krki je predlagal predsednik.

— Št. Vid nad Ljubljano. Industrija se je od leta do leta lepo razvijala zlasti mizarstvo, ki je nam podatke zanj dal tajnik SRD, smo prejeli načnadno, da sta zastopala mariborsko ribarsko društvo dr. J. Dernovšek in prof. Cotič, celjsko ribarsko društvo pa dr. Kotnik. Protest na bansko upravo glede odzvema nekega ribarskega revirja v Krki je predlagal predsednik.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih zelenčnic v Ljubljani sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave črnega fibra. — Pogoji so na vpogled pri istem oldeku.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, oblačno in vetrovno vreme. Ze včeraj je bilo po vedenju krajev naše države deloma oblačno. Najbrž se bo vreme polagomo izpremenilo. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 17. v Skoplju 13, v Zagrebu 10, v Mariboru 7.6, v Beogradu 7, v Ljubljani 5.8, v Sarajevo 2 stopnji. Davi je kazal barometer v Ljubljani 776.8, temperatura je znašala — 4.4.

— Vremena. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, oblačno in vetrovno vreme. Ze včeraj je bilo po vedenju krajev naše države deloma oblačno. Najbrž se bo vreme polagomo izpremenilo. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 17. v Skoplju 13, v Zagrebu 10, v Mariboru 7.6, v Beogradu 7, v Ljubljani 5.8, v Sarajevo 2 stopnji. Davi je kazal barometer v Ljubljani 776.8, temperatura je znašala — 4.4.

igrava tudi biljard, tam on predseduje dan za dnem, tamle v prvem nadstropju v okrogli dvorani in vsi mu pravijo predsednik. To je vse, kar vem o njem.

— Kaj pa ta, urednik? Kateri list urejuje? S tem morata biti dobra znanca, sicer bi si ne bila tako zaupljivo pokimala.

— Niram pojma, dragi moj. Vem samo to, da je urejeval prejšnji mesec lastniku te kavarne neko uradno prstoščo, da bi mu dovolil plačati dohodniški davek v obrokih, toda to urejevanje ni bilo posebno dobro, ker so kavarnarji prošnjo vrnili. . . Seveda smo se mu vši smejali.

— Kaj pa tisti gospod tamle pri oknu, ki si ga totali pozdravil ob prihodu, tisti inženjer, če se ne motim.

— Hynek počutil očividno kakor doma. Takoj sem tudi opazil, da ima tu vse polno znancev.

Komaj sva sedla za mizico v udobnem kotičku, že je moj Hynek pomagal nekomu z roko, vsak hip je vstal in se poklonil ali pa vsaj salutiral z dvema prstoma, zahvaljujoč se za pozdrave svojih znancev, pozdravljajoč nove prišlice.

— Klanjam se, gospod predsednik!

— Moj poklon, gospod inženjer!

— Zdravo, pozdravljen, redaktore!

— Sluga ponizni, gospod ravnatelj!

Tako in podobno je šlo to neprestano. Niti pokramljati nisva mogla, kakor se spodbudi. Šele ko se mi je posrečilo ujeti prost trenutek, sem dejal Hynk:

— Kaj pa ta ravnatelj, ki sta si z njim tako prisrčno salutirala?

— Lep fant, a? Kaj počenja zdaj,

ne vem. Vem pa, da je bil med inflacijo nekaj časa ravnatelj neke proda-

— Avto povižil deklico. Na cesti med Varaždinom in Varaždinskim Toplicami se je pripetila v četrtek težka nesreča. Fritzhararov tovorni avtomobil je poljal iz Varaždina v Toplice žito. Od nasprotni strani je pa privožil kmečki voz, ki je na njem sedela tudi 15 letna Marija Lazar, obrnjena nazaj. V roki je držala kos ruha, ki ji je padel na tla in skočila je z voza, da bi ga pobrala. Teda je pa privožil tovorni avto in deklico je skočilo dočas preden. Šofer Franjo, Kos ni mogel avtomobila ustaviti, kolj je ločil deklico čez glavo in obrežala je mrtva.

— Razumeti je treba neskončno pomembnost udovitega učinkovanja Odola. Med tem, ko druga negovala ust in zob, kolkor sploh prihaja poštev za vsakdanje češčenje, učinkuje samo nekoliko sekund med češčenjem ust, vpliva Odol še cele ure po snaženju. Ta prav posebni trajni učinek Odola ovira oziroma uničuje bube rušede klenjenje in gnitje.

— Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih in mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne klistine in napadih protina uravnavajo leto delovanje črevesa z uporabo naravne Franz Josefove vode. Možje dravniške prakse so se prepričali, da je Franz Josefova voda sigurno skrajno uravnavajočo deluječe salinično odvajjalno sredstvo tako da jo priporočajo tudi pri kilah trebušnih, natrgani danki in hiperfroji prostate. Franz Josefova voda je dobri v vseh lekarinah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

JUTRI, NA PUSTNO NEDELJO JE V UNIONU

Slavčeva maškarada

Svira jazz Sloge. — Nagrade za najlepšo masko in kraljico nageljnov. — V zgornji dvorani igra Sonny-boy-jazz.

TOČLJO SE PRISTNA

FRANC GRADOVINA VINA.

Iz Ljubljane

— Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih in mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne klistine in napadih protina uravnavajo leto delovanje črevesa z uporabo naravne Franz Josefove vode. Možje dravniške prakse so se prepričali, da je Franz Josefova voda sigurno skrajno uravnavajočo deluječe salinično odvajjalno sredstvo tako da jo priporočajo tudi pri kilah trebušnih, natrgani danki in hiperfroji prostate. Franz Josefova voda je dobri v vseh lekarinah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— K poročilu o zborovanju naših ribičev, ki je nam podatke zanj dal tajnik SRD, smo prejeli načnadno, da sta zastopala mariborsko ribarsko društvo dr. J. Dernovšek in prof. Cotič, celjsko ribarsko društvo pa dr. Kotnik. Protest na bansko upravo glede odzvema nekega ribarskega revirja v Krki je predlagal predsednik.

— Proračun zagrebške obbine. Finančno ministristvo je odobrilo proračun zagrebške občine in sicer izdatke v znesku 130.876.277 Din, dohodke pa v znesku 113.523.939 Din. V izdatkih je ministrstvo štalo okrog 16, v dohodkih pa okrog 13 milijonov. Občinske doklade je znižalo ministrstvo ob 35 na 30 odstotkov.

— Št. Vid nad Ljubljano. Industrija se je od leta do leta lepo razvijala zlasti mizarstvo, ki je nam podatke zanj dal tajnik SRD, smo prejeli načnadno, da sta zastopala mariborsko ribarsko društvo dr. J. Dernovšek in prof. Cotič, celjsko ribarsko društvo pa dr. Kotnik. Protest na bansko upravo glede odzvema nekega ribarskega revirja v Krki je predlagal predsednik.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih zelenčnic v Ljubljani sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave črnega fibra. — Pogoji so na vpogled pri istem oldeku.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih zelenčnic v Ljubljani sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave črnega fibra. — Pogoji so na vpogled pri istem oldeku.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih zelenčnic v Ljubljani sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave črnega fibra. — Pogoji so na vpogled pri istem oldeku.

—

Pred zobmi in kremlji divjih zveri

Režiser in igralci v džungli izdelanega filma pridejo vsaj v javnost, filmski operater pa ostane neznan

Na sijajnem filmu *Trader Horn* so imeli gledalci izredno priliko občudovati pogum, ki ga kažejo nekateri igralci v svojem poklicu. — piše Karl Schnepflug v »Lidovih Novinah«. Skratka za dresosom ali grmom je oborožena samo s kijem gledata tu dva belokožca boj črnega pardala s hijenami in besno borbo treh levov, ki o se spopadi za ujetlo antilop: višec na vrvi se poganjač čez rečico polno krokodilov v ozekem čolnu je vozilo po jezeru med čredo povodnih koni, podvijano belo ženo predstavljajoča igralka se vrže na tla in se potuhne pred prihajočim levom. — kar da je mrtva ali pa splaza na dervo pred dohitevajočo jo zverjo. Dva bela lovca priredita lov na nosoroga in razjariena žival nabode njunega črnega spremljevalca. Junašk zamorec reši v kritičnem trenutku neoborožene belokožce s tem, da ubije z enim udarcem svoje sulice napadajočega kralja zveri.

Naj bodo nekateri teh prizorov (kakor npr. oni, ki nam kažejo, kako leži deklet nepremično pod šapo leva, ki jo samo voha) delo režiserskih trikov in fotografiskih prevar, zveri so tu. so

je, leta dni je prenašal mraz, snežne meteže, težave, pomanjkanje in vse druge neprijetnosti teh prokletih krajev, da pokaže svetu težko življenje Eskimov. In delo vseh teh operaterjev je anonimno, ničče jih ne pozna, čeprav se tudi njihovo ime pojavi tu in

Iz filma »Trader Horn«

Slovanski zavod v Leningradu

Ni posebne slovanske kulture, niti posebnega slovenskega sveta, pravijo sovjetski slavisti

Praška »Slawische Rundschau« priznava obširno poročilo vodilnega slovjetskega slavista prof. Nikolaja Deržavina o novem zavodu pri leningrabski akademiji znanosti, o zavodu za slavistično raziskovanje (INSLAV). Za prvega ravnatelja INSLAV-a je bil imenovan prof. Deržavin, iniciator in organizator zavoda.

INSLAV ni samo dokaz, da je smatrala sovjetska vlada za potrebo ustaviti pri svoji najvišji znanstveni ustanovi, pri akademiji znanosti SSSR, poseben zavod za proučevanje življenja slovanskih narodov temveč dokazuje obenem da so ruski slavisti že našli svoje mesto tudi v novem družbenem redu in s tem znova posvedočili življenjsko silo in splošno upravičenost vede o slovanstvu. Sveda je moralna ruska slavistika temeljito revidirati svoj delovni program, če se je hotela uspešno vriniti v skupno fronto znanstvenih delavcev nove Rusije. Izločiti je bil treba vse, kar je spominjalo na ostanke starega carskega režima, nasprotno pa utrditi in povzdigniti vse, kar bi moglo pomagati pri organizaciji socialistične družbe. Če je carska Rusija obesala na veliki zvon svoje slovanofilske simpatije, kar dalki je to prijalo njeni samodrzavni politiki, odklanjanju vodja sovjetske slavistike z vso odločnostjo kakršnokoli vseslovansko tendenco, ki bi temeljila na narodnem in rasnem šovinizmu.

Ni nobene posebne slovanske kulture, niti posebne slovanskega sveta, ki bi se v načelu razlikovalo od kulture in življenja drugih narodov. Je samo en kulturno-zgodovinski proces, skupen vsemu človeštву. Poedini narodi mu da je samo svoj žig po svoji zrelosti ter po svojih gospodarskih in kulturnih razmerah. Tako zvani slovanski svet za sovjetsko Rusijo ni nič drugega, nego sektor na vseevropskem gospodarskem bojišču, kjer se bije že stoletja dramatičen boj za svobodo zatiranega ljudstva. Leningrajski slavistični institut zato ne bo proučeval samo življenja slovanskih narodov, temveč tudi usodo vseh onih malih narodov, ki so s Slovani ka-

tam v novinah. Milijoni ljudi poznajo nove slike Grete Garbo, lokave na smehi Mary Pickfordove, očala Harolda Lloyda; kdo se pa spominja imena tvorca »Nanuka«, iniciatorja edinstvenega filma, ki je nam povedalo o življenju v polarnih krajih več, nego celo kupi dolgočasni potopisov?

Ali prenašajo torej ti ljudje vse težave in nevarnosti samo za denar? O tem bi človek dvomil v mnogih primerih. Tudi nje žene često pogum, hrepensje po pustolovščini, navdušenje za velika dela, karor je pognoval slikarja Vereščagina v smart na admiralski ladji Makarova.

Pri izdelovanju teh pustolovskih filmov so pa še drugi anonimni članečki, ki jih ne žene niti častikle nosti želja po bogastvu, temveč samo izgledi na boljšo plačo, združeni z nepoznavanjem možne nevarnosti. To so zamorci in drugi domačini, prisotniki pri raznih lovh in bojni priozorih. Bojim se, da s temi statisti ne ravljajo vedno vestno, da jih postavlajo včasih nezadostno oborožene in nezaščitene na nevarne kraje, ker je njihova nema vlogica združena z veliko nevarnostjo za njihovo življenje. Zdi se mi, da je bil zamorec, ki ga je v Trader Hornu nabadel nosorog, v resnici težko ranjen ali pa celo usmrten. In ko je lev v filmu »Afrika govor« raztrgal zamorskega dečka, so dobili mnogi gledalci tis, da je bil ubog deček res namenoma žrtvovan, da dobi film svojo strahotno senzacijo.

nje med poedinimi stenami se zapolnijo s predvom in prelepijo s tapetami. Ta novost v stavbarstvu vzbuja v Nemčiji splošno pozornost.

Novi Šaljapinovi spomini

Pariška sodišča so imela pred leti opraviti z zanimivim literarno-političnim sporom odnosno škandalom Slavni ruski basist Šaljapin je v Moskvi narekoval Maksimu Gorkemu nekatere odstavke iz svojih spominov ca mlaada leta ter iz začetkov svoje pevske v gledališke kariere. Vsega seveda ni povedal, vendar je pa sovjetsko držav-

princeze opazili, da sta zakonca iz svoje palače izginila. Napotila sta se že spomlad 1. 1925 v milanski samostan. Predstojnik ju je sprejel in bil je zelo presenečen, ko ga je princ prosil, naj mu dovoli vstopiti v samostan. Predstojnik je odgovoril, da je potrebno papeževu dovoljenje, ker je oženjen. Papežev dovoljenje je bilo pa že zagotovljeno. Princeza je pa dobiti dovoljenje vstopiti v karmelitski samostan v Modeni. Nihče ne ve, kaj je napotilo bogata zakonca v samostan.

Prebivalstvo Kitajske in Japonske

Lani so imeli tudi na Kitajskem ljudski štetje, ki je pokazalo, koliko prebivalcev šteje ta ogromna in nesrečna dežela. Na Kitajskem so našeli 473,787.000 prebivalcev. Vstete so vse province, torej tudi Mandžurija, kjer kuhajo zdaj Japonci zelo vročo kašo, ki se o njih ne ve, kdo jo bo moral pojesti. Podatki pa niso točni, kajti notranje ministrstvo samo pripominja, da so v notranjosti Kitajske velike pokrajine, kamor niti centralne kitajske oblasti nimajo dostopa in kjer torej prebivalstva niso mogli štetiti. Predzadnje ljudsko štetje na Kitajskem je bilo l. 1926. Takrat so našeli 15 milijonov prebivalcev več, kakor lani. To bi pomenilo, da se je prebivalstvo Kitajske močno skrilo. Toda to je preveč neverjetno, kajti tudi predzadnje ljudsko štetje je bilo dokaj površno.

Leta 1924, torej leta dni pred predzadnjim ljudskim štetjem na Kitajskem, so imeli ljudski štetje tudi na Japonskem kjer so našeli 59.138.900 prebivalcev. In ta peščica ljudi v primeri s kitajskim narodom se igra zdaj z usodo skoraj 500 milijonskega naroda.

J. F. Brenan, angleški generalni konzul v Šanghaju

Otoki naprodaj

Ce bi hotel imeti kdo samosten otok, kjer ni treba plačevati davkov, si lahko zdaj to posebnost privošči, ker je na prodaj več otokov. Eden izmed njih je otoček Jethou, ki ga je baš zapustil novelist Compton Mackenzie. Otoček je lasti Anglije in njegov lastnik ima mnogo zanimivih fevdalnih pravic, ki bi jih pa mogel uveljaviti samo, če bi bil otoček naseljen. Vsekakor bi pa lahko imel lastnik na otočku psa brez posebnega dovoljenja, smel bi nositi orožje brez orožnega lista, a žganja je na sedmem otoku poceni naprodaj kolikor hočeš.

Drugi otok, ki bo v kratkem izprazen, je otok Bardsey blizu zapadne obale Walesa. Ceprav je oddaljen od obale samo dve milji, je zaradi silnih viharjev več mesecev v letu nedostopen. Se nedavno je prebival na njem manjša kolonija otočanov, ki so imeli svojega kralja. Ker je pa življenje na tem otoku delo težko, so se preselili drugam. Tretji zapuščeni otok je St. Kilda, ki je bil tudi naseljen, pa so se vsi prebivalci lani preselili na kontinent. Otok je bil naseljen nad tisoč let, zdaj pa sameva in čaka, da se ga kdo usmilji.

Admiral Taylor, poveljnik ameriškega vojnega brodovja v kitajskih vodah

Princ in princesa v samostanu

V Modeni imajo karmelitance samostan, ki je sameval, kakor sameva, drugi samostani v svojem zatisu, naenkrat je pa začelo govoriti o njem staro in mlado. V samostanu se je namreč odigralo zadnje dejanje v življenju moža in žene, ki sta se po 25letnem zakonskem življenju ločila ter se odrekla bogastvu, prijateljem, veselemu družabnemu življenju in osebni svobodi. Donna Angelica Auteri in don Ignazio Paterno, princ in princesa Biskarska, sta potomca stare siciliske aristokracije, visoko izobražena in zelo bogata. V zakonu sta bila srečna in nihče bi ne verjel, da ju privede pot končno v samostan. Zdaj je princesa sestra Marija, princ pa oče Ignacij.

Prvo dejanje drame se je začelo na Siciliji, ko so prijatelji princa in

Gđa. Ruth Behnen iz Karlsruhe, miss Nemčija 1932

Celo kralji štedijo

Gospodarska kriza in pomanjkanje denarja v vseh državah je prisilila celo kraljev v Evropi, da so močno skrčili svoje osebne izdatke. Kralji Anglije, Italije, Belgije, balkanskih in skandinavskih držav, kakor tudi holandska kraljica žive sedaj mnogo bolj skromno, kakor so živelj v prejšnjih časih. Če je varčevanje sploh relativno, je seveda še mnogo bolj relativna štednja kraljev, kajti evropski vladarji porabijo za svoje osebne potrebe na leto še vedno okrog 250 milijonov Din.

Angleški kralj je skrčil svojo civilno listo za dobril 10 milijonov Din in dobitva zdaj letno nekaj nad 50 milijonov. Italijanski kralj Viktor Emanuel ima pa že dolga leta razmeroma omejeno civilno listo. Letno dobitva »same« okrog 37 milijonov Din pač pa ima še znatne dohodek od svojih privatnih veleposestev in drugih nepremičnin. Civilna lista belgijskega kralja v znesku nekaj nad 60 milijonov Din še ni bila omejena, kralj je pa začel štediti kar na svojo roko in letos ne bo običajnega plesa. Rumunski kralj Karel je znižal svoje dohodek za 20%, članom kraljevske rodbine pa dohodki niso bili znižani. Bolgarska vladarska rodbina spada med »najvarčnejše« v Evropi in menda tudi na vsem svetu. Car Boris ima na leto samo nekaj nad 1 milijon Din dohodkov, pa se že je znižal za dobro tretjino. Švedski kralj Gustav ima na leto

okrog 10 milijonov Din dohodkov, ki jih je znižal za dobrega pol milijona. Civilna lista danskega kralja Kristijana znača okrog 8, norveškega kralja Haakona pa okrog 6 milijonov Din. Ta dva vladarja pa zaenkrat še nista začela štediti.

Hiše s premičnimi stenami

V Nemčiji preizkušajo zdaj nove hiše s stenami, ki se dajo poljubno premikati. Hočete povečati sobo in zmanjšati kuhinjo? Nič lažjega. Stena, ki je skupna sobi in kuhinji, se potisne v kuhinjo in stvar je v redu. Pozimi, ko se kuha v kuhinji, kjer rada posedata tudi družina, more biti kuhinja večja, poleti, ko se kuha manj in ko gre družina na počitnice, če more, je pa lahko kuhinja manjša. Najemnikom se nudi ugodna prilika prikrišati odnosno kaznovati podnajemnike, ki ne plačujejo podnajemnine v redu. Sobo jim lahko poljubno zmanjšajo. Če kljub temu nočijo v redu plačevati, jim sobo še bolj zmanjšajo.

Kakšna je hiša s premičnimi stenami? Iz železobetona je samo ogrodje, tla in stropi. Vodovodne in plinske cevi ter električna napeljava so v tleh ali stropu. Stene se dočne že narejene bodisi polne ali pa z okni in vratimi. Pritrdirjo se z vijaki k tlu in stropu, kakor si lastnik želi, da bi stale. Spra-

pi mu ne jamčijo za popolno varnost pred ostriimi kremlji, pred kačim dirkom pred kroglo ali suhičo, ki je zgredila smer, da ne govorimo o tropični mrzlici in drugih nevidnih nevarnostih.

Na nekem filmu iz indijske prirode smo videli pred leti čredo slonov, volečih se skozi džunglo. Kako se more zavarovati filmski operater proti kraljim teh kolosov, ki dosežejo s svojim hoboti 5 m visoko upogibajoči drevesa in pulic močnejsa? V filmu ekspedicije na Mont Everest je nacionalni neviden filmski operater s svojim aparatom ne nadstropnih pečinah in lednih planinah pred katerimi se je udarilo v naslanjanjih se kina sedežih gledalcem vretlo v glavi neprestano je imel smrt za petami, ko je snemal prizore divje nepristorne narave in blaznih ljudi hotečih v premarati. Za film »Nanuka« je prodil operater, ki je bil obenem režiser in podjetnik svojega dela, v polarne kra-

Iz filma »Trader Horn«

Albert Sorel:

18

jaznost, češ, naj mu oprosti, da ga nadleguje. Ko so prišli pred vrata stanovanja, se je Rofosse priporočil gostu.

Gauberger je vstopila in pričevala na peči stojče sveče, potem je pa postala gostu posteljo in pregledala nočno omarmo. Če je v nji vse v redu. Pregledala je tudi vse kotičke.

Chebskemu se menda ni zdelo vredno govoriti z njim.

— Ali gospod Še kaj potrebuje? — je vprašala končno.

— Ničesar Gauberger. — je odgovoril tuječ.

To čudno ime je izgovoril s češkim naglasom ki ga je močno izpremenil. Na stanko je napravilo njeni tako neodrogo izgovorjeno ime čuden vtip. Ne-nadoma je prebledela in uprla vanogled.

— A mar to mi vaše ime? — je vprašal zdravnik prijazno.

— Gospod si ga je zapomnil. To je pa res umenitno Lahko noč, gospod.

— Lahko noč Gauberger.

— Govori z enakim naglaskom, kakor on tam. Tudi vase imena enake in brke tudi: toda oči je imel drugačne.

Chebskemu so dodelili samsko soko, počasno pohištva brez vsakega okusa, brez vsake originalnosti. Chebsky si je ogledal pohištvo — nič posebnega. Ustavl je le pr starem angleškem hakorezu predstavljajočem žrtvovan-

— Baš zdaj imam v gosteh svaka in nečaka — se je opravičeval Rofosse, — in zato vas moram nastaniti malo dalje od nas v sobi, ki naideste v nji vso udobnost, kar je vam moremo nuditi.

Chebsky se mu je zahvalil za pri-

jaznost, češ, naj mu oprosti, da ga nadleguje. Ko so prišli pred vrata stanovanja, se je Rofosse priporočil gostu.

Gauberger je vstopila in pričevala na peči stojče sveče, potem je pa postala gostu posteljo in pregledala nočno omarmo. Če je v nji vse v redu. Pregledala je tudi vse kotičke.

Chebskemu se menda ni zdelo vredno govoriti z njim.

— Ali gospod Še kaj potrebuje? — je vprašala končno.

— Ničesar Gauberger. — je odgovoril tuječ.

To čudno ime je izgovoril s češkim naglasom ki ga je močno izpremenil. Na stanko je napravilo njeni tako neodrogo izgovorjeno ime čuden vtip. Ne-nadoma je prebledela in uprla vanogled.

— A mar to mi vaše ime? — je vprašal zdravnik prijazno.

— Gospod si ga je zapomnil. To je pa res umenitno Lahko noč, gospod.

— Lahko noč Gauberger.

— Govori z enakim naglaskom, kakor on tam. Tudi vase imena enake in brke tudi: toda oči je imel drugačne.

Chebskemu so dodelili samsko soko, počasno pohištva brez vsakega okusa, brez vsake originalnosti. Chebsky si je ogledal pohištvo — nič posebnega. Ustavl je le pr starem angleškem hakorezu predstavljajočem žrtvovan-

— Razumem vas, gospod baron, in pripravljen sem storiti vse kar je v mojih močeh. K bolnici pojdem, če je vam prav. Če bi bil slutl, bi se vam bil sam ponudil.

Zelo žalostno sliko zagledate, go-

ne Ifigenije. To vsakdanje delo ga je očvidno zanimalo, kajti pred njim je stal dolgo. Potem se je začel izprehati po sobi, kadeč cigaret in govorec sam s seboj. Hodil je že celo uro, ko je zasišal na hodniku težke korake. Nekdo je potrkal. Chebsky je odprl. Pred njim je stal Rofosse. Stari baron je bil zelo razburjen — govoril je v veliki zadregi:

— Kaj še ne spite? Tem bolje. Bil sem v skrbah, ker nisem vedel, ali bi vas smel zbuditi, če bi bili že legli k počitku. Prijaham k vam z veliko prošnjo.

— Ali potrebuje kdo moje pomoči? — je vprašal Chebsky.

— Da. Videl sem vašo vizitko in čital sem, da ste zdravnik za umobolne... Mi pa imamo tu, kakor že veste, ubogo bolnico... To je moja žena, gospod... Ona je imela nocoj hud napad in zdaj je tako razburjena, da se zelo bojim...

— In nimate tu blizu zdravnika?

— Ne, samo v mestu je zdravnik, a to je daleč... Po vas prihajam samo zato, da pomirim svojo vest, kajti moja žena je že davno v tem obupnem stanju... Mislim, da ji nobena veda ne more pomagati — in vendar...

— Razumem vas, gospod baron, in pripravljen sem storiti vse kar je v mojih močeh. K bolnici pojdem, če je vam prav. Če bi bil slutl, bi se vam bil sam ponudil.

Zelo žalostno sliko zagledate, go-

spod, — je dejal Rofosse. — Izvolite torej za meno.

In odšla sta iz sobe. Spotoma je zdravnik vprašal:

— Kakšne vrste je bolezen vaše žene?

— To je zelo mirna blaznost, gospod, zelo mirna, vsaj navadno. Prej je mnogo plakala, zdaj pa ne plače več, pač pa noče jesti in spati ne more... Vprašali smo strokovnjake — preizkusili so vsa sredstva, pa nič pomagalo — bolnica je vedno slabša. Strežemo ji, kar se da: dali smo ji izborno strežnico Navadno je mirna, celo zelo mirna; danes jo je pa že dvakrat prijelo in uboga strežnica ne ve, kaj početi z njo. Sirota zelo trpi in nam je grozno, ker ji ne moremo pomagati.

Rofosse je odprl vrata in vstopila sta v veliko sobo. Tu sta bila Emma in Gauberger; dekle je sprejelo zdravnika s posebnim pogledom.

Rofosse je dejal:

— Bolnica je v naslednji sobi

— Vstopiva, — je odgovoril zdravnik.

Sobi so vezala steklena vrata, ki jih je zakrivala zavesa. Rofosse je odgrnil zaveso, pomognil zdravniku, vstopil za njim in zaprl vrata. Soba je bila zelo visoka, široka, obokana v gotskem slogu; spadala je k staremu samostanskeemu poslopju. Stene so bile obite z orehovim lesom, zgoraj so bile gole in temne; edini okras je bil Kristus nad

zelo nizko, ozko in trdo posteljo. Na nasproti strani je visela na temenosivem ozadju v pozlačenem okviru velika slika; bila je mlada žena, zelo bleda, belo oblečena. Chebsky se je ozril na njo. Pod sliko je bilo ime: Jeanne Pleurs.

Izpod stropa je visela na železni verižici steklena nočna lučka; na kamnu je stala petroljka brez senčnika in slabu razsvetljevala svojo okolico.

Fontemors je stal pri peči. Ko je Chebsky vstopil, je snel žametasto čepico in si jo takoj zopet nataknil na glavo. Gospodina de Rofosse je sedela v kotu pri peči, pri nji je stala strežnica, visoka, močna ženska petinštiridesetih let, žive polti, debeli rok, trdih potez, motnih oči prostaska, neotesana kmetica. Na zdravnika se je ozirala nezaupljivo.

Chebsky je vprašal:

— Kje je bolnica?

— Tam zadarj, — je pokazala strežnica v najtemnejši kot sobe med steno in posteljo. — Iz tega kota noče nikam. Zelo hudobna je.

Chebsky je vzel luč in stopil tja. V kotu je zagledal na teh čepeče bitje v halji iz belega platna; s komolci se je opiralna bolnica na kolena, držeč glavo med dlani, njene izbuljene oči so toplo zrle v luč in sirota je drhtela po vsem telesu.

M. VIDMAJER

Semena za vrt, polje in travnike

Cankarjevo nabrežje št. 3

STOJNICA: POGACARJEV TRG

Najcenejše vezenje perila, zaves, monogramov pri

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
(POLEG HOTELA STRUKELJ)

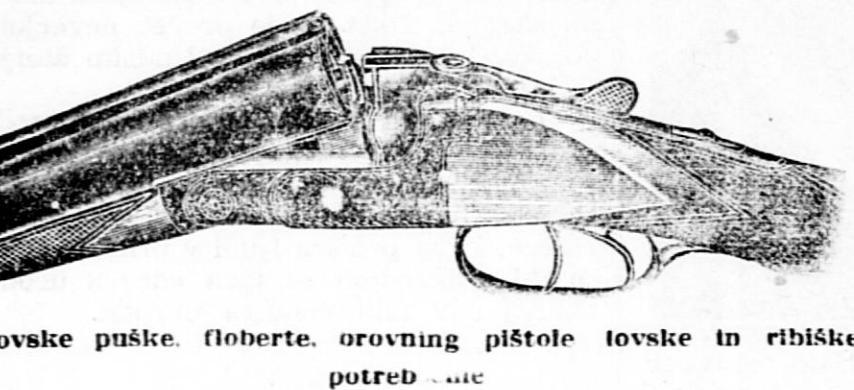
Entlanje, ažuriranje, predtiskanje. — Na izbiro krasno predtiskani ortiči po izredno nizkih cenah.

NAZNANILO.

Cenj. občinstvu vijudno naznanjam, da sem preselil svoj krojaški atelje iz Lepodvorske ulice v Wolfovo 10 ter bom nadalje po znižanih cenah izdeloval najmodernejše fazole od 250–300 Din.

Točna in solidna izdelava.

Se priporoča
LUDVIK LOGAR, modno krojaštvo
Wolfova št. 10.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah za odgovor znamkam. Na vprašanja brez znamke ne odgovarjam. Načrti načrti din 5 —

BRIVSKI IN DAMSKI SALON STANEK RAKAR, LJUBLJANA. Preserovna ulica 7 — se priporoča cenjenemu občinstvu. Postrežba prvorstna. Odprt tudi ob nedeljah dopoldne 808

VEČ MASK se posodi ali proda. Poizve se pri: Dolenc, Ljubljana, Resljeva cesta 10. 806

LOČENEC star 32 let, s premoženjem in z dobro stalno službo, isče resnega znanja s samostojno domino. Na premoženje in poklic se ne ozira. Samo resne ponude, ki naslovom je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Diskret/826«.

KUPUJEM JABOLKA samo najboljše vrste, in to v partijah od 100 kg na teden, postavno v Zagreb, za ceno po kvaliteti in pogodbi, proti plačilu po prevzemu blaga. Ponudbe z vzorci v poštnih paketih po povzetju na naslov: Mljetarstvo I. Horvatić, Zagreb, Ilica br. 69. 825

MODROCE afrik, vsakovrstne žimne, otomane, najnovješte couch zofe po ugodnih cenah kupite pri tapetniku

Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2

Vsakovrstno žimo prodajam po tovarniških cenah. — Tel. 2622. 14/T

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. v LJUBLJANI. Miklošičeva cesta št. 151.

PREMOG domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrbe

KOVAŠKI PREMOG vrst vseh

KOKS uvarniški plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.

v LJUBLJANI. Miklošičeva cesta št. 151.

Zadruga prevoznikov naznanja, da je umrl nje zasluzni član, gospod

ANTON VODNIK

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 7. februarja ob 4. uri popoldne izpred Vidovdanske ceste št. 4 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. februarja 1932.

Zadruga prevoznikov.

RECHTIN Nov poklic

za dame in gospode z ureditvijo strojnega pletenja doma. Zajamčen zasluzek okoli Din 1500 mesečno, ker napleteno blago prevzamemo; plačamo trud za pletenje in dobavimo prejto za predelanje. Pišite po brezplačne prospekti še danes na: Domača pletarska industrija Nr. 11 Josip Kalija, Maribor, Trubarjeva št. 2.

Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovne ulice)

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni delista. Oton Christof. — Vas v Ljubljani.

ŠLAGER

LJUBLJANA, Aleksandrova c. 8

MARIBOR, Gregorčičeva ulica 20

KUPUJEM JABOLKA samo najboljše vrste, in to v partijah od 100 kg na teden, postavno v Zagreb, za ceno po kvaliteti in pogodbi, proti plačilu po prevzemu blaga. Ponudbe z vzorci v poštnih paketih po povzetju na naslov: Mljetarstvo I. Horvatić, Zagreb, Ilica br. 69. 823

PISARNIŠKE PROSTORE v Dalmatinovi ulici 3 oddam takoj. Poizve se v stavbni pisarni Smielowski, Rimská cesta 2.

TRISOB. STANOVANJE v vili na Opekarški cesti oddam takoj. Poizve se v stavbni pisarni Smielowski, Rimská cesta 2.

POTNIKI se isčajo, ki bi poleg drugih zastopstev vzel zelo dober predmet. Naslov pri upravi »Slov. Naroda«.

821

JERMANSKI SIVALNI STROJ (Cilinderkopf) rabljen, toda v brezhibnem stanju kupi Ferrus d. d., Zagreb, Vlaška 62.

824

Klavirji!

pianini

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate. Bösendorfer, Steinway, Förster,

Petrow, Högl, Stingl original,

in so nesporno najboljši! (Labia, precizna mehanika.)

Protaja jih izključno te sodni izvedeni v bivši učitelji Glasne Matice.